

Ajuntament de Bunyola

Introducció

L'ajuntament de Bunyola, recollint la preocupació manifestada per molts de veïnats pel consum de drogues en el municipi, i conscient que l'abordatge de les drogodependències i d'altres conductes addictives és complexe i requereix de la implicació de tots i totes, desde la Regiduria de Salut i Serveis Socials, posa en marxa el Pla Municipal sobre drogodependències i altres conductes addictives de Bunyola (PMD)

El Pla es planteja d'acord amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, que regula les competències de les corporacions locals, així com la Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, que estableix a l'art. 45 com a actuacions de tots els municipis en el seu àmbit territorial:

- a) Participar en la planificació i la coordinació de les actuacions en matèria de drogues que es duen a terme en el seu àmbit territorial.
- b) Desenvolupar polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit familiar i comunitari.
- c) Procurar la integració social dels consumidors de drogues i desenvolupar els plans de formació professional i d'ocupació d'aquest col·lectiu.
- d) Vetlar, en el marc de les seves competències pel compliment de les diferents mesures de control que estableix la present llei i la legislació estatal.

L'Ajuntament va acordar en sessió plenària de dia 25/02/2016 aprovar l'inici d'elaboració del PMD i la constitució de les comissions política i tècnica per treballar en l'elaboració del PMD.

Partint del diagnòstic comunitari que varen realitzar els veïnats i veïnades del municipi en reunió assembleària de dia 03/03/2016 es va posar en marxa el procés d'elaboració del PMD.

Ajuntament de Bunyola

El PMD aborda la intervenció en la problemàtica de les drogodependències des de la perspectiva de la prevenció, de la formació i de la informació, juntament amb les accions encaminades a l'assistència i la incorporació social. És un instrument impulsat des de Serveis Socials de la corporació local que dona estabilitat a les accions i programes desenvolupats. Ha de servir per establir a quines necessitats s'ha de donar resposta, així com els principis generals i específics d'actuació que han d'inspirar els programes destinats a afrontar el fenomen de les drogodependències. Ha d'afavorir la màxima participació d'entitats i administracions des de les fases inicials de la seva elaboració (diagnòstic de la realitat, detecció de necessitats), a fi de partir d'un anàlisi de la situació que contempli la multiplicitat de manifestacions del problema i dels factors implicats. El propòsit del Pla serà l'abordatge integral del fenomen de les drogodependències, tant de les drogues legals com de les il·legals. Ha d'èsser un instrument dinàmic, que es modifiqui a mesura que vagi canviant la situació social que el motiva.

El PMD és, per tant, un instrument aglutinador, que dona coherència a les respostes que ofereixen els diferents nivells de l'administració i a les aportacions realitzades des dels diferents serveis, rendibilitzant els recursos i harmonitzant les iniciatives. Ha d'aconseguir una coordinació de les actuacions des de la complementarietat, que tindrà com a conseqüència una atenció més eficaç del fenomen de les drogodependències.

Des del seu disseny, és fonamental pensar en la necessitat de realitzar una avaluació contínua, tant del procés com dels resultats del Pla.

El PMD va marcat per una sèrie de característiques que defineixen les línies prioritàries i els criteris que s'han de seguir per dissenyar els programes i actuacions:

- És integral, motiu pel qual desenvolupa actuacions coordinades des dels àmbits sanitari, juvenil, educatiu, de benestar social, etc.
- És multidisciplinari i multiinstitucional, amb la participació de diversos professionals, de totes les institucions presents en el municipi, i del teixit associatiu i comunitari.
- És coordinador dels recursos disponibles per a aprofitar-los al màxim a l'hora de emprendre accions contra les drogodependències.

D'acord amb els criteris dels organismes nacionals i internacionals, en el context d'aquest pla, el terme «droga» l'utilitzarem en el sentit més ampli de la paraula per tal d'evitar l'associació exclusivament amb les anomenades drogues il·legals, i tindrem en compte també aquelles que tenen un major ús social (alcohol, fàrmacs, tabac) i que són font de greus problemes socials i sanitaris

Ajuntament de Bunyola

METODOLOGIA

El Pla Municipal sobre drogodependències i altres addiccions de Bunyola s'ha elaborat seguint una metodologia de participació comunitària. S'han seguit les següents passes:

- 1.- Presentació de la metodologia a batlia per part dels tècnics de Serveis Socials.
- 2.- Aprovació en el plenari de l'inici d'elaboració del ple. Nomenament de les comissions (política, tècnica i grup motor).
- 3.- Elaboració d'un qüestionari sobre la situació.
- 4.- Reunió assembleària amb associacions i ciutadans de posada en comú de les dades del diagnòstic.
- 5.- Reunions de comissió tècnica per a l'elaboració de:
 - 5.1. Diagnòstic
 - 5.2. Objectius. Prioritats (actualment en aquest punt)
 - 5.3. Programes
 - 5.4. Objectius específics
 - 5.5. Projectes- Accions

I. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

1. 1 Característiques del municipi. Dades sociodemogràfiques

Bunyola és un poble de l'illa de Mallorca a les Illes Balears, es troba al peu de la Serra d'Alfàbia, a la vertent més meridional de la Serra de Tramuntana.

El terme municipal de Bunyola limita amb Palma i Marratxí, al Sud; Esporles al Sud-Oest; Santa Maria del Camí i Alaró, a l'Est; Escorca i Sóller al Nord; i Deià i Valldemossa a l'Oest.

Amb una superfície de 8.414 hectàrees es troba entre els 6 municipis mes grans de l'illa de Mallorca i uns 6706 habitants empadronats, repartits en nou nuclis de població: Bunyola, el llogaret d'Orient i les urbanitzacions de Sa Coma, Sa Font Seca, Son Amar, Cas Binissalemer, Cas Molí, Baix d'es Puig i Palmanyola, reconeguda com a Entitat Local Menor l'any 1987. Dins el seu terme municipal s'hi troben, entre d'altres, les possessions d'Alfàbia, Raixa, Biniforani, Biniatzar, S'Alqueria Blanca, S'Alqueria d'Avall, Barcelona, Honor, Son Termens, Son Amar, Son Creus, s'Extremera, Son Palou,, Comassema....

Per Bunyola també hi passen els torrents de Coa negra i el de Bunyola. El primer drena la vall d'Orient i passa després al terme municipal de Santa Maria del Camí. El segon neix al peu del Coll de Sóller (de la confluència dels torrents del Verger i del Teix) i desemboca al torrent Gros, ja en el terme de Palma.

Ajuntament de Bunyola

Bunyola també té uns dels boscos més extensos de s'illa: Sa Comuna, de propietat municipal, d'una extensió aproximada de 1.111 quarterades que ocupen una àmplia àrea muntanyosa que culmina al Penyal d'Honor (de 819 metres) i que està coberta de pinars amb petits rodals d'alzinar. Fins no fa molts d'anys era una font addicional de recursos (llenya, carbó, calç i caça, activitat aquesta que encara s'hi segueix practicant avui en dia). Com a testimoni de tot això encara hi trobam nombroses restes de sitges i forns de calç.

Actualment, el municipi compta amb 6.706 habitants (dades de 2015) i el seu territori representa el 2% de l'illa de Mallorca-

La població està en augment constant. En els darrers deu anys ha crescut més d'un 20%

En els darrers anys hi ha una proporció constant d'immigració procedent d'altres comunitats autònomes, juntament amb un increment de població estrangera.

Any	Total	Nascuts a les Illes Balears		Nascuts a una altra CA		Nascuts a l'estranger	
		N	%	N	%	N	%
2000	4745	3751	79,05%	708	14,92%	286	6,03%
2005	5475	4045	73,88%	845	15,43%	585	10,68%
2010	6172	4457	72,21%	903	14,63%	812	13,16%
2015	6706	4865	72,55%	982	14,64%	859	12,81%

1.2. Dades de consum de drogues.

Les dades que se presenten a continuació son derivades tant de les aportacions dels veïnats de Bunyola (dades qualitatives) com de les dades aportades per la xarxa de serveis i entitats (dades quantitatives).

La situació de consum de drogues a Bunyola, se situa en consonància amb el patró de la resta de la nostra comunitat, si bé amb certes peculiaritats que el propi municipi ha ajudat a definir.

Un dels factors a tenir en compte és l'inici a una edat molt jove (adolescent) i a un context que ens fa pensar que el consum s'inclou en el context de socialització en el grup d'iguals.

El consum recreatiu, associat a l'oci, i les característiques de normalització constitueixen un dels elements més importants a analitzar en l'evolució del consum de drogues. El policonsum (alcohol, tabac cànnabis i altres estimulants) constitueix un altre element a tenir molt en compte, de la mateixa manera que el model d'abús que se dona en cas de l'alcohol.

Ajuntament de Bunyola

A Bunyola, de manera semblant a altres municipis, sembla que la comunitat ha normalitzat el consum de certes substàncies (alcohol, tabac i cànnabis). Preocupa especialment que el consum de cànnabis entre la població adolescent i jove es percebi com un fet normalitzat, es valora que hi ha una permissivitat social, fins i tot de les autoritats. Hi ha uns quants punts coneguts de consum de *porros* i de pràctica de *botellón*.

És de destacar, que al costat d'aquesta permissivitat, també hi ha una gran implicació de quasi tots els agents per plantejar possibles respostes front al consum de drogues al municipi.

Les drogues consumides de manera més habitual són l'alcohol, el tabac i el cànnabis. El consum augmenta en festes, estiu i caps de setmana. Els problemes associats al consum són: problemes de convivència, brutor als carrers, tràfic de substàncies, molèsties als veïnats. S'assenyala també que hi ha altres elements associats com són la manca d'ocupació del temps d'oci, la falta de feina i el model adult també com a consumidor.

El que més preocupa a la majoria de veïnats és el consum de la població més jove, però consideren que afecta de forma directa i/o indirecta al total de la població i que és el total de la població, «la tribu» qui ha de posar mesures per fer front a aquesta problemàtica. Troben que seria molt important una actuació policial diligent.

El control només és una de les mesures per abordar la problemàtica de les drogues, però és una de les imprescindibles. Les intervencions preventives a l'escola, el temps d'oci, a l'àmbit de la salut, etc. han d'anar acompanyades d'un missatge congruent de l'autoritat de no tolerància a l'incompliment de la normativa vigent.

Surt en el diagnòstic comunitari la corresponsabilitat respecte a la prevenció, Es planteja com a molt important el concepte de la implicació de tota «la tribu». Resulta clau aquesta concepció ja que no hi ha un lloc específic per a la prevenció. No és a l'escola, ni la llar, ni l'empresa, ni els recursos de l'oci i el temps lliure, etc. sinó que tots aquests formen un mosaic amb múltiples peces que cal encaixar en la perspectiva integradora que representa el marc comunitari.

Ajuntament de Bunyola

Quant a les dades aportades per la xarxa de Bunyola, trobam:

a) Nivell assistencial

El CAD de referència ha atès 11 persones a l'any 2015, xifra que s'ha mantingut estable els darrers anys, tal com mostren les taules següents:

POBLE	ALCOHOL	AL·LUCINOGENS	AMFETAMINES	CANNABIS	COCAÏNA	FENCICLIDINA	HEROÏNA	SEDANTS	VÀRIES SUBSTÀNCIES	ALTRES O DES	LUDOPATIES	TOTAL
ALARÓ	6	0	0	3	2	0	8	0	0	2	21	
ALGAIDA	2	0	0	1	2	0	3	0	0	0	8	
ANDRATX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
BANYALBUFAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
BINISALEM	15	0	0	1	3	0	17	0	0	3	39	
BUNYOLA	6	0	0	1	1	0	3	0	0	0	11	
CONSELL	1	0	0	0	2	0	4	0	0	0	7	
DEIÀ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
ESPORLES	6	0	0	2	0	0	3	0	0	0	11	
ESTELLENC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
LLORET DE VISTALEGRE	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	3	
LLOSETA	8	0	1	5	3	0	4	0	0	2	23	
LLUCMAJOR	44	0	0	13	32	0	47	1	0	4	141	
MARRATXI	39	0	2	14	17	0	38	1	0	3	114	
MONTUÏRI	2	0	0	3	0	0	0	0	0	0	5	
PUIGPUNYENT	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	
SENCELLES	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	
SANTA EUGÈNIA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
SANTA MARIA DEL CAMÍ	9	0	0	5	5	0	0	0	0	0	19	
SÓLLER	24	0	0	4	8	0	13	1	0	1	51	
VALLDEMOSSA	1	0	0	0	0	0	2	0	1	0	4	
TOTALS	169	0	3	53	77	0	144	3	0	2	15	466

Ajuntament de Bunyola

Consell de Mallorca

Departament de Benestar Social
Institut Mallorca d' Afers Socials

RESUM DE DADES. Usuaris del municipi de Bunyola al CAD Palma.

Valoració del període 2008-2015

CAD PALMA. Casos actius 2008-2015

MUNICIPI		2008	MUNICIPI		2009	MUNICIPI		2010	MUNICIPI		2011	MUNICIPI		2012	MUNICIPI		2013	MUNICIPI		2014	MUNICIPI		2015	
POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		POBLE	TOTAL		
ALARÓ	21		ALARÓ	20		ALARÓ	16		ALARÓ	16		ALARÓ	16		ALARÓ	19		ALARÓ	21					
ALGAIDA	9		ALGAIDA	11		ALGAIDA	13		ALGAIDA	9		ALGAIDA	8		ALGAIDA	11		ALGAIDA	8					
ANDRATX	19		ANDRATX	16		ANDRATX	30		ANDRATX	39		ANDRATX	31		ANDRATX	0		ANDRATX	0					
BANYALBUFAR	1		BANYALBUFAR	2		BANYALBUFAR	3		BANYALBUFAR	1		BANYALBUFAR	0		BANYALBUFAR	0		BANYALBUFAR	0					
BINISALEM	30		BINISALEM	34		BINISALEM	42		BINISALEM	34		BINISALEM	32		BINISALEM	35		BINISALEM	39					
BUNYOLA	13		BUNYOLA	12		BUNYOLA	13		BUNYOLA	12		BUNYOLA	12		BUNYOLA	11		BUNYOLA	13		BUNYOLA	13		
CONSELL	8		CONSELL	10		CONSELL	11		CONSELL	12		CONSELL	7		CONSELL	8		CONSELL	7					
DEIÀ			DEIÀ			DEIÀ			DEIÀ			DEIÀ			DEIÀ	0		DEIÀ	1					
ESPORLES	17		ESPORLES	13		ESPORLES	13		ESPORLES	9		ESPORLES	11		ESPORLES	14		ESPORLES	11					
ESTELLENCES	1		ESTELLENCES	1		ESTELLENCES	1		ESTELLENCES	0		ESTELLENCES	1		ESTELLENCES	0		ESTELLENCES	0					
LLORET	2		LLORET	3		LLORET	3		LLORET	1		LLORET	1		LLORET	2		LLORET	3					
LLOSETA	22		LLOSETA	27		LLOSETA	28		LLOSETA	23		LLOSETA	16		LLOSETA	14		LLOSETA	23					
LLUCMAJOR	120		LLUCMAJOR	105		LLUCMAJOR	115		LLUCMAJOR	128		LLUCMAJOR	141		LLUCMAJOR	142		LLUCMAJOR	141					
MARRATXI	90		MARRATXI	99		MARRATXI	110		MARRATXI	102		MARRATXI	105		MARRATXI	110		MARRATXI	114					
MONTUÏRI	3		MONTUÏRI	2		MONTUÏRI	2		MONTUÏRI	5		MONTUÏRI	7		MONTUÏRI	7		MONTUÏRI	5					
PUIGPUNYENT	4		PUIGPUNYENT	4		PUIGPUNYENT	4		PUIGPUNYENT	2		PUIGPUNYENT	3		PUIGPUNYENT	3		PUIGPUNYENT	4					
SENCELLES	2		SENCELLES	2		SENCELLES	3		SENCELLES	4		SENCELLES	3		SENCELLES	2		SENCELLES	3					
SANTA EUGÈNIA	2		SANTA EUGÈNIA			SANTA EUGÈNIA	4		SANTA EUGÈNIA	7		SANTA EUGÈNIA	3		SANTA EUGÈNIA	3		SANTA EUGÈNIA	1					
STA MARIA	5		STA MARIA	8		STA MARIA	12		STA MARIA	8		STA MARIA	16		STA MARIA	13		STA MARIA	19					
SÓLLER	37		SÓLLER	42		SÓLLER	41		SÓLLER	36		SÓLLER	33		SÓLLER	41		SÓLLER	51					
VALLDEMOSSA	7		VALLDEMOSSA	9		VALLDEMOSSA	8		VALLDEMOSSA	6		VALLDEMOSSA	5		VALLDEMOSSA	5		VALLDEMOSSA	4					
	413			420			472			454			451			440			468					

NOTA: Incorporam aquest quadre perquè es pugui valorar la variabilitat (o, pel contrari, el manteniment) de les demandes de tractament entre els diferents municipis que aten el Centre, però sobretot per assenyalar la poca variació que es produeix a Bunyola. Volem aclarir, a més, que el municipi d'Andratx passà a rebre atenció des del CAD de Calvià des de l'any 2013, d'aquí que no es registrin casos el 2013 i 2014, els quals es comptabilitzaren com a activitat del CAD de Calvià.

b) Nivell preventiu.

L'àmbit de la prevenció és on trobem el gruix de les competències municipals.

Respecte a les actuacions a nivell preventiu, es realitzen actuacions a l'àmbit escolar (primària i secundària), a l'àmbit de la salut (UBS), al comunitari, al temps lliure. Especialment, les intervencions se centren en xerrades de sensibilització sobre drogues, xerrades d'alimentació i hàbits saludables (primària), sobre seguretat a internet, taller sobre drogues de Creu Roja. També hi ha establertes comissions interserveis per tractar de manera interdisciplinària l'abordatge de problemàtiques de casos concrets.

Les dades quantitatives són escasses, no hi ha un sistema de registre clar que deixi constància de les intervencions realitzades.

A nivell preventiu hi ha coincidència en la necessitat d'un major èmfasi en la planificació i la coordinació, per tal d'aconseguir una major coherència en les intervencions, així com una continuïtat al llarg del temps, i que englobi els diferents nivells de la prevenció.

Ajuntament de Bunyola

c) Nivell de control de l'oferta.

Hi ha uns quants punts coneguts de venda i consum de cànnabis. També punts de pràctica de *botellón*.

El diagnòstic realitzat per part dels veïnats i les veïnades valoren l'actuació policial d'insuficient.

Actualment no disposem de dades quantitatives d'actuacions realitzades.

Respecte al control de l'oferta, hi ha coincidència en valorar com a molt important la funció a realitzar per la policia local en el control de les substàncies tant legals com il·legals i atenent a la legislació vigent. Les denúncies per incompliment de la legislació (venda d'alcohol i tabac a menors, així com les intervencions d'acompanyament educatiu del policia tutor seran actuacions imprescindibles a contemplar al PMD.